

Ajaloo riigieksami analüüs 2008

Üldstatistika

	Maht	Keskmine	St hälve	Alla 20p	Üle 80p	100p	min	max	Alla 20p (%)	Üle 80p (%)
Ajalugu	2220	60.7	19.5	53	366	0	2	99	2.4	16.5

Asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	min	max	st. hälve
Kutseõppeasutused	21	0.95	38.52	8	77	19.93
Maakonnakeskus	365	16.51	60.83	18	98	18.43
Suurlinn	811	36.68	60.19	5	98	18.83
Teeninduspiirkonnata koolid	499	22.57	70.16	10	99	17.53
Täiskasvanute gümnaasiumid	112	5.07	44.41	2	92	21.47
Valla- ja väikelinnakoolid	403	18.23	56.20	16	98	17.28
Kokku	2211	100.00	60.82	2	99	19.45

Kõige rohkem eksaminande – 811 oli suurlinna koolidest, kõige vähem – 21 kutseõppeasutustest. Kõige kõrgem keskmine sooritus oli eksaminandidel teeninduspiirkonnata koolidest – 70,2 punkti, järgnesid pea 10 punkti madalama keskmise tulemusega maakonnakeskuse ja suurlinna koolide lõpetajad. Kõige madalam keskmine tulemus oli kutseõppeasutuste lõpetanutel. Siiski esines maksimumtulemusena kõrge keskmine tulemus – 77 punkti. Väga erinevad tulemused olid täiskasvanute gümnaasiumide lõpetanutel: maksimumsooritus 92 punkti ja madalaim tulemus – 2 punkti.. Kõige kõrgem tulemus – 99 punkti, oli teeninduspiirkonnata kooli lõpetanul.

Koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	min	max	st. hälve
Gümnaasium	2074	93.80	61.96	5	99	18.79
Kutseõppeasutus	21	0.95	38.52	8	77	19.93
Täiskasvanute gümnaasium	116	5.25	44.43	2	92	21.32
Kokku	2211	100.00	60.82	2	99	19.45

Koolitüüpidest oli enam esindatud gümnaasium – 2074 eksaminandiga. Samast koolitüübist tuli ka kõrgeim keskmine tulemus ja maksimumsooritus.

OSA1 - ARUTLUS

	N	N (%)	keskm	min	mediaan	max	st. hälve
M	936	42.33	12.91	0	13	25	5.44
N	1275	57.67	13.95	0	14	25	5.87
Eesti	1995	90.23	13.47	0	14	25	5.66
Muu	1	0.05	16.00	16	16	16	
Vene	215	9.72	13.87	0	15	25	6.17
Kokku	2211	100.00	13.51	0	14	25	5.71

Arutluse keskmine tulemus oli vene keeles ja eesti keeles töö kirjutanutel võrdväärne ning tüdrukutel punkti võrra kõrgem kui poistel. Üldine keskmine tulemus oli punkti võrra kõrgem 2007. aasta eksamitulemustest, kuigi üldine keskmine tulemus langes

OSA1 tulemused teema valiku järgi

	N	N (%)	keskm	min	max	st. hälve	keskm mehed	keskm naised	keskm eesti k	keskm
1. teema	462	20.90	10.55	0	25	5.81	10.17	10.74	10.59	10.07
2. teema	629	28.45	12.88	0	25	5.02	12.04	13.65	12.88	12.93
3. teema	550	24.88	14.66	0	25	5.14	14.63	14.69	14.78	13.42
4. teema	284	12.84	14.33	0	25	4.88	14.00	14.72	14.12	15.84
5. teema	211	9.54	18.45	6	25	4.72	17.14	18.72	18.39	18.75
6. teema	65	2.94	13.30	0	25	6.43	12.05	13.82	12.66	16.12
ei kirjutanud	10	0.45	0.00	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Kokku	2211	100.00	13.51	0	25	5.71	12.91	13.95	13.47	13.87

Teemadest oli kõige populaarsem 2. ja kõige vähem valitud 6. teema. Vene keeles töö kirjutanud eelistasid 3. teemat ja eesti keeles töö kirjutanud 2. teemat. Nii tüdrukud kui ka poisid eelistasid 2. teemat. Kõige kõrgem keskmine oli 5. teema valinutel ja madalaim 1. Seda nii poiste kui tüdrukute, vene ja eesti keeles töö kirjutanutel Teema valinutel. 5. Teemal kirjutanutest ei saanud keegi tulemuseks 0 punkti. Maksimumtulemusi saadi kõikide teemavalikute puhul. Rõõmustav on see, et arutluse jättis kirjutamata vaid 10 eksaminandi.

OSA2 – Eesti ajalugu

	N	N (%)	keskm	min	mediaan	max	st. hälve
Eesti	1995	90.23	14.48	0	15	25	5.67
Muu	1	0.05	12.00	12	12	12	
Vene	215	9.72	12.34	1	13	22	5.57
M	936	42.33	14.14	1	14	25	5.65
N	1275	57.67	14.36	0	15	25	5.73
Kokku	2211	100.00	14.27	0	15	25	5.70

Eesti ajaloo tundmisel oli keskmine tulemus 25 punktist 14,3. Poiste ja tüdrukute keskmine tulemus oli võrdväärne. Eesti keeles eksamitöö sooritanute keskmine tulemus oli vene keeles töö kirjutanutest oma 2 punkti võrra kõrgem.

Üksikülesannetest osati hästi paigutada märksõnu aega enne ja pärast Liivi sõda (sooritusprotsent 77,4) ning teati, mis territoorium Eestist läks Uusikaupungi rahuga ühe riigi võimu alla ja mis riik see oli (sooritusprotsent 74,3). Häta jääd põhjenduste leidmisega, kumb Eesti Vabariigi aegne põhiseadus oli demokraatlikum (sooritusprotsent 40) ning Eesti rahatahtedel kujutatud Eesti Vabariigi aegsete kultuuritegelaste märkimisega (sooritusprotsent 43). Kõige keerukamaks kogu Eesti ajaloo osutus mõiste *Kultuuriautonoomia* seletamine (sooritusprotsent 30).

OSA3 – Üldajalugu. XX sajand

	N	N (%)	keskm	min	mediaan	max	st. hälve
Eesti	1995	90.23	17.27	0	18	25	5.07
Muu	1	0.05	20.00	20	20	20	
Vene	215	9.72	15.98	0	17	25	5.49
M	936	42.33	17.66	1	18	25	4.77
N	1275	57.67	16.77	0	18	25	5.34
Kokku	2211	100.00	17.15	0	18	25	5.12

Üldajalugu tunnevad poisid 1 punkti võrra paremini kui tüdrukud ja eesti keeles eksmaistö sooritanud punkti võrra paremini kui vene keeles töö sooritanud.

Üksikülesannetest tunti kõige paremini kriisi, millega olid seotud pildil kujutatud isikud (Castro ja Hruštšov) – sooritusprotsent 91. Samuti põhjendati hästi oma valikut, kas Teine maailmasõda tugevdas või nõrgendas USA positsiooni maailmas (sooritusprotsent 83,5). Kolmanda osa kõige madalalm sooritusprotsent 41,9 oli ülesandel, kus tuli järjestada ajaliselt kahe maailmasõja vahel toimunud sündmusi.

OSA4 – Inimene. Ühiskond. Kultuur

	N	N (%)	keskm	min	mediaan	max	st. hälve
Eesti	1995	90.23	15.98	0	17	25	5.79
Muu	1	0.05	7.00	7	7	7	
Vene	215	9.72	12.78	1	13	25	6.69
M	936	42.33	14.69	1	15	25	5.94
N	1275	57.67	16.39	0	18	25	5.87
Kokku	2211	100.00	15.67	0	17	25	5.96

4. osa vastamisel olid tüdrukud kahe punkti võrra tublimad kui poisid ja eesti keeles töö kirjutanud 3 punkti võrra paremad kui vene keeles töö kirjutanud.

Üksikülesannetest osati hästi põhjendada, mis sündmus hoogustas rahvuslikku liikumist (sooritusprotsent 91,7) ja osati seostada rahvusliku liikumise tegelase nimi õige fotoga (sooritusprotsent 89,5). Nõrgemaks jäid teadmised tulpdiagrammi ja kaardi alusel otsuse tegemisel, kas talude pärsieksostmine ja rahvuslik liikumine on omavahel seotud ning sellele põhjenduste leidmisel (sooritusprotsent 42,8). Samuti osutus keerukaks rahvusliku liikumise sündmuse paigutamine õigesse kümnendisse (sooritusprotsent 42,5).

OSAD võrdluses

Keskmete võrdlus

	miinimum	keskmine	keskmine.protsent	maksimum	st..hälve
OT1	0	13.51	54.03	25	5.71
OT2	0	14.27	57.08	25	5.70
OT3	0	17.15	68.59	25	5.12
OT4	0	15.67	62.67	25	5.96

Kõikide eksamitöö osade võrdlusest selgub, et kõige paremini osati XX sajandi ajalugu. Järgnesid Inimene. Ühiskond. Kultuur ja seejärel Eesti ajalugu. Hoolimata tugevast tõusust on hetkel arutluse keskmine siiski veel teistest osadest pisut madalam.

Ajaloo riigieksami üldine keskmine tulemus langes 4 punkti. Üldpilt näitab, et nii keskmiselt tugevamaid kui ka nõrgemaid töid on rohkem kui 2007. aastal. Arutluse keskmine on tõusnud 12,92 punktilt (2007. aastal) 13,5 punktini. See näitab õpilaste seoste loomise ja järelduste tegemise oskuse paranemist. Hindajate aruannetest võib lugeda, et süvenenud on vastuste pealiskaudsus. Kasutatakse kõikehõlmavat üldistust: hea või halb, konkreetseid näiteid esitamata. Sageli ei loeta küsimust põhjalikult ega keskenduta küsimuses esitatud ajaperioodile, vaid vastatakse esimese äratundmise ajal.

Näiteks oli Eesti ajaloo osas alateema Eesti Vabariik 1918-1040. Küsimus eeldas (omal valikul) kahe Eesti riigitegelase äratundmist fotodelt ning nende peamise teene väljatoomist Eesti riigi loomisel 1917-1920. Õpilased kirjutasin K. Pätsi tutvustuseks sageli 1934. aasta riigipööret, pööramata tähelepanu küsimustes esitatud daatumitele. Sama probleem oli rahatahtedel kujutatud kultuuritegelaste küsimusega. Õpilased pakkusid vastuseks Koidulat ja Jakobsoni, kelle eluaeg ei jäänud Eesti Vabariigi perioodi. Üks küsimus eeldas näite toomist Eesti välispoliitilisest edust ja ebaedust. Ikka sama eksamiteema all. Pakuti välja Balti ketti ja teisi tänapäevaseid sündmusi. Ilmselt tähelepanematus kirjeldatud küsimuste vastamisel oligi Eesti ajaloo osa kõige madalala tulemuse põhjuseks – 14,3 punkti (maksimum 25). Üldajaloo osa keskmine oli võrdlevalt 17,1 ja Inimene-ühiskond-kultuur keskmine tulemus 15,6 punkti.

Arutluses kaotasid õpilased punkte samal põhjusel – ei loetud täpselt arutlusteemat ega mõeldud läbi, millist lähenemist teema eeldab. Kõige sagedamini kirjutati teemast mööda või saadi madalad punktid teema „Eesti Vabariigi loomine kui pöördepunkt Eesti ajaloos“ eest. Õpilased kirjeldasid Eesti ajalugu alates muistsest vabadusvõitlusest ning jõudsid omariikluse saavutamiseni ja selle tähtsuse analüüsini alles kokkuvõttes lõigus. Samuti lasti end segada varasemate aastate eksamiteemadest. Arutlusteema alla „Millised olid Esimese ja Teise maailmasõja tagajärjed Eestile (võrrelge)?“ üritati kirjutati, kes olid sõja võitjad, kes kaotajad, ning vaadelda probleeme, miks puhkes Teine maailmasõda. Kõige tugevamad arutlused olid hindajate sõnul teemadel „Millised olid Esimese ja Teise maailmasõja tagajärjed Eestile (võrrelge)?“ ning „Keda võib pidada Esimese maailmasõja võitjateks ja keda kaotajateks?“

Eksami kokkuvõtete tegemisel rõõmustab kasvav arutluse keskmine tulemus, kuid kas võime töö kokkuvõtetest järeldada, et oskuste tugevnemine toimub teadmiste langemise ja pealiskaudsuse kasvamise arvelt.